

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра прикладной лингвистики**

Аннотация к магистерской диссертации

**ОСОБЕННОСТИ СОЗДАНИЯ УЧЕБНОГО ЭЛЕКТРОННОГО
ТОЛКОВОГО СЛОВАРЯ РУССКОГО ЯЗЫКА**

МАЕВСКИЙ Сергей Сергеевич

специальность 1-21 81 05 «Инновации в обучении языкам как
иностранным (русский язык)»

Научный руководитель Ольга Евгеньевна
Елисеева
кандидат технических наук,
доцент

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОМПЬЮТЕРНАЯ ЛИНГВИСТИКА, КОМПЬЮТЕРНАЯ ЛЕКСИКОГРАФИЯ, ЭЛЕКТРОННЫЙ СЛОВАРЬ, УЧЕБНЫЙ ЭЛЕКТРОННЫЙ СЛОВАРЬ, ИНСТРУМЕНТЫ РАЗРАБОТКИ СЛОВАРЕЙ, УЧЕБНАЯ АВТОНОМИЯ

Общий объем магистерской диссертации составляет 98 страницы, в том числе 3 приложения. Библиографический список насчитывает 90 источников.

Актуальность работы обусловлена бурным развитием компьютерной лексикографии и необходимостью использования электронных учебных словарей и других современных информационных технологий в преподавании русского языка как иностранного. Это позволяет повысить качество обучения языкам за счёт увеличения наглядности материала и возможности различных способов его представления и организации работы с ним. Создание электронных лексикографических продуктов – и, в частности, электронных учебных словарей, - является не просто возможностью, расширяющей методологию обучения языкам как иностранным, а требованием времени.

Целью работы является определение особенностей структуры учебного электронного толкового словаря русского языка, а также методов и средств их разработки в контексте современных тенденций развития компьютерной лексикографии и информационных технологий.

Объект исследований: лексикографические продукты различного типа.

Предмет исследований: особенности построения электронных учебных словарей.

Методы исследования: изучение теоретических данных; описательный, включающий наблюдение, интерпретацию, классификацию языкового материала; метод сплошной выборки, частотный анализ; методы языкового поля и компонентный анализ, метод когнитивного анализа.

Результаты исследования могут быть использованы для дальнейшего развития сферы создания электронных учебных словарей, а сам словарь – в практике преподавания русского языка как иностранного.

РЭФЕРАТ

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: КАМП'ЮТАРНАЯ ЛІНГВІСТЫКА, КАМП'ЮТАРНАЯ ЛЕКСІКАГРАФІЯ, ЭЛЕКТРОННЫ СЛОЎНІК, ВУЧЭБНЫ ЭЛЕКТРОННЫ СЛОЎНІК, ІНСТРУМЕНТЫ РАСПРАЦОЎКІ СЛОЎНІКАЎ, ВУЧЭБНАЯ АЎТАНОМІЯ

Агульны аб'ём магістарскай дысертацыі складае 98 старонак, у тым ліку 3 дадаткі. Бібліяграфічны спіс налічвае 90 крыніц.

Аktуальнасьць работы абумоўлена буйным развіццём камп'ютарнай лексікаграфіі і неабходнасцю выкарыстання вучэбных электронных слоўнікаў і іншых сучасных інфармацыйных тэхналогій у выкладанні рускай мовы як замежнай. Гэта дазваляе павысіць якасць навучання мовам, дзякуючы павелічэнню нагляднасці матэрыялу і магчымасці розных спосабаў яго ўяўлення і арганізацыі работы з ім. Стварэнне электронных лексікаграфічных прадуктаў – і, у прыватнасці, электронных вучэбных слоўнікаў, - з'яўляецца не проста магчымасцю, якая пашырае метадалогію навучання мовам як замежным, але патрабаваннем часу.

Мэта работы: вызначэнне асаблівасцей структуры вучэбнага электроннага талковага слоўніка рускай мовы, а таксама метадаў і сродкаў іх распрацоўкі ў кантэксце сучасных тэндэнцый развіцця камп'ютарнай лексікаграфіі і інфармацыйных тэхналогій.

Аб'ект даследавання: лексікаграфічныя прадукты рознага тыпу.

Прадмет даследавання: асаблівасці пабудовы электронных вучэбных слоўнікаў.

Метады даследавання: вывучэнне тэорэтычных дадзеных; апісальны, уключаючы нагляд, інтэрпрэтацыю, класіфікацыю моўнага матэрыялу; метады сплэшнай выбаркі, частотны аналіз; метады моўнага поля і кампанентны аналіз, метады кагнітыўнага аналізу.

Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаныя для далейшага развіцця сферы стварэння электронных вучэбных слоўнікаў, а сам слоўнік – у практыцы выкладання рускай мовы як замежнай.

ABSTRACT

KEY WORDS: COMPUTER LINGUISTICS, COMPUTER LEXICOGRAPHY, ELECTRONIC DICTIONARIES, ELECTRONIC TRAINING DICTIONARIES, DEVELOPMENT TOOLS DICTIONARIES, CURRICULAR AUTONOMY.

The total volume of the master's thesis is 98 pages, including 3 applications. The bibliographic list includes 90 sources.

Relevance of the work due to the rapid development of computer lexicography and the need to use electronic dictionaries and other teaching of modern information technologies in teaching Russian as a foreign language. This allows you to improve the quality of language teaching by increasing the visibility of the material and the possibility of different ways to present and organize work with him. Creation of electronic lexicographical products - and, in particular, electronic dictionaries learning - is not just possible, expand the methodology of training as a foreign language, and time requirements.

The goal is to determine the characteristics of the electronic structure of academic explanatory dictionary of the Russian language, as well as methods and means of their development in the context of current trends in the development of computer information technology and lexicography. The object of research: lexicographical products of various types. Subject of research: design features of e-learning dictionaries.

Methods: the study of theoretical data; descriptive, including observation, interpretation, classification, language material; method of continuous sampling, frequency analysis; Methods of linguistic field and component analysis, the method of cognitive analysis.

The results can be used for further development of the sphere of creation of electronic educational dictionaries, and the dictionary - in the practice of teaching Russian as a foreign language.